

שֶׁאֵל אָבִיךָ וַיְגִדְךָ

זְקֵנֶיךָ וַיֹּאמְרוּ לָךְ

נוֹעַר נְאוּה

את *אלה*

הַפֶּה צִבִּי יִשְׂרָאֵל טֹא

אל פִּינֵי עֹשׂ קֶטֶל

והקֹּמֶת חֶבֶל חֲלוּצִה

מהדורה פנימית

בין המצרים ה'תשע"ה

שאל אביך ויגדך

זקניך ויאמרו לך

שאל אביך ויגידך

זקניך ויאמרו לך

(דברים לב, ז)

**שאלות ותשובות
בעניין פינוי גוש קטיף
והקמת חבל חלוצה**

שאלה: רצינו להבין מה העניין של ההתיישבות בחלוצה. לפני הגירוש אמרו שאנחנו לא מספיק מחוברים לעם ישראל, וצריך יותר להתקרב לעם ישראל, למשל 'פנים אל פנים', הקמת גרעינים תורניים וכדומה. לפי זה אחרי הגירוש היינו צריכים ללכת להתנחל בתוככי עם ישראל במקום שאפשר להשפיע, ובמקום זה עברנו לנווה, שזה לא ממש בתוך עם ישראל.

הרב: ישנם שני דברים חשובים מאוד בעם-ישראל: האחד - לעסוק בהפצה, "יפוצו מעיינותיך חוצה". אבל יש גם עיסוק של ריכוז פנימי, לבנות חבל ארץ בצורה טהורה.

היה לעם-ישראל חבל מאוד יקר וחשוב, שהיה מעין פינת חמד, טהור מכל מחלות התרבות הקיימות במקומות אחרים ופוגעות ומזיקות, ובאופן הזה צריך לעסוק הלאה.

שאל אביך ויגדך

כשהיה הפינוי הנורא והאומלל הזה, החליטו אבותיכם, ראשי היישוב, ללכת למקום לא הרחק מהמקום הקודם, להשלים את החסר ולהפריח חבל-ארץ שהיה מוזנח ושומם, ולהראות כמו האידיאל שהיה בחבל-קטיף, שיהיה מקום שהוא מעין דגם למדינה כולה, ללא דיסקוטקים וללא התרבות השלילית, העכורה והמזוהמת מכל הנגעים של התרבות המערבית, מההשפעות של אירופה ושל אמריקה, שכל-כך פורצים אלינו ופוגעים בנו; ולהראות שיכול להיות מקום שיש בו תרבות, תרבות ישרה טהורה ישראלית מקורית של קודש, יש בו תורה שהיא התרבות שלנו, יש בו גם בניין הארץ ופריחה כלכלית, יש הצלחה בחקלאות, במפעלים, ובכל מה ששייך לפיתוח הכוח המעשי של החברה.

המשימה היא להראות דוגמא לעם-ישראל כולו ולמדינה כולה, לכן צריך לדאוג שבנין התורה יהיה ברמה כזו שתהיה דוגמא לכל המדינה, ולא רק מה שמשרת את הצורך של המקום. וכן מהבחינה המעשית - שתהיה פה חקלאות, והצלחה בבניין הארץ, מעבר לצרכים המידיים של התושבים מבחינה קיומית.

המטרה היא להראות שיכולה להיות ציונות טהורה וקדושה, ואהבת ארץ-ישראל ובניין-הארץ, יחד עם תורה ואמונה ויראת-שמים, והכל ברמה היותר עליונה, היותר גבוהה. זהו קידוש השם של חבל-ארץ המהווה דוגמא, ומוכיח שדרך ד' היא אפשרית ומצליחה.

יש הטוענים שאי-אפשר בדרך של אמונה ומידות טובות לבנות מדינה מוצלחת מבחינה כלכלית, ועם שגשוג ובניין. הם סבורים שלשם כך צריך את כל הצרות המתלוות לתרבות, צריך להעתיק את דרכי ההתפתחות של אומות-העולם, ללמוד איך הם חיים ואיך הם מבלים את זמנם, ואיך הם מארגנים את החברה ואת התרבות.

אנו באים להראות שזה לא מוכרח המציאות! וגוש קטיף היה ההוכחה לכך.

עקירת גוש קטיף

המציאות של גוש קטיף הייתה לצנינים בעיני מי שהתנגד לזה, ולכן עקרו את חבל-קטיף. זו מלחמת תרבות שמתנהלת נגדנו. גוש קטיף היה דוגמא של - כפי שאמרו אז - 'ציונות בלי תולעים'. לא רק ירקות בלי תולעים, אלא ציונות בלי תולעים, אלא עם רוח בריאה, חינוך מוצלח, טהרת המידות, רוח מרוממת, לימוד תורה, עיון בתורה וחידושי תורה. היה שם את הכולל של הרב עמי, ואחר-כך הכולל של הרב ישעיהו, והיתה ברכה בכל התחומים.

מציאות כזו מוכיחה שגם המדינה כולה יכולה להיראות כך. בודאי גם שם היה הרבה מה לשכלל עוד, אבל זה היה התחלה של דוגמא של ציבור שהולך קדימה ומושך אחריו. ציבור שלא רק נאה דורש אלא גם נאה מקיים ועושה.

חבל-קטיף נפל, משום שהיו אנשים שרצו לעקור את המציאות הזו. זו מלחמה רוחנית, מלחמה תרבותית נגד דרכנו ונגד שיטתנו. אז אמרנו: אנחנו לא נשב ונבכה, לא ניילל על החורבן, אלא אנחנו הולכים לבנות. אפילו יום אחד לא יעבור. אני סברתי שאנחנו לא צריכים להיות בכלל נוכחים בפנינו, אלא אנחנו נתפנה יום קודם, וכשיבואו לפנות לא ימצאו אותנו שם. כיון שבין לה וכה הם הולכים לבצע את זה, אנחנו לא נאפשר להם לחבל בנו ולפגוע בנו, ולהכניס אותנו לטראומה. יש אנשים שאמרו לי אחרי העקירה של חבל-קטיף: "אנחנו לא יכולים! אנחנו באבילות! אנחנו לא מסוגלים!". זאת אומרת, הם הצליחו להפיל להם את הרוח, אנשים פשוט היו צריכים שיקום!

אנחנו הבנו את הכוונה, ואמרנו: אנחנו לא נהיה שם, ואנחנו - עם אותה רוח שהיתה לנו, אם פה לא מתאפשר לנו - אנחנו נעשה את זה במקום שכן מתאפשר לנו, ונקים שוב חבל שיהיה לדוגמא ולברכה, בטהרתו,

שאל אביך ויגדך

בקדושתו, בהצלחתו הרוחנית ובהצלחתו הכלכלית, כמו שהמדינה האידיאלית תהיה לעתיד, כמה שאפשר.

דרכה של גאולתנו

החזון הזה צריך לעמוד נגד עיניכם גם עכשיו, גם אתם - הדור השני אחרי הפינוי. רוחנו לא תיפול. ככה הגאולה הולכת, יש עליות וירידות, כל הזמן יש משברים, אבל זו דרכה של הגאולה. כל עוד שעם-ישראל לא יחזור לעצמו, לשורשים שלו, לרוח שלו, למקורות שלו ולאמת הפנימית שלו - עוד צפויות לנו כמה הפתעות. הבעיות לא נגמרו, כפי שאתם יודעים.

ברוך ד' יש לנו משנה, יש לנו תורה, יש לנו הוראת-דרך של רבותינו, שלימדו אותנו שהגאולה הולכת קמעא קמעא, ושאונו צריכים לעבור מתחייה של חול לקומה השנייה של תחייה של קודש. תחיית הקודש אינה באה לבטל את תחיית החול אלא לזרוק בה נשמה. הגמרא בסנהדרין (לח, ב) מספרת איך נוצר אדם-הראשון: בתחילה ד' צבר את עפרו מארבע רוחות העולם, אחר כך עשה אותו גולם, לאחר מכן זרק בו נשמה, ולבסוף האדם עמד על רגליו. הכל היה שלב אחרי שלב, כפי שמתואר בגמרא.

וכך, אומר הגר"א, תהיה גם הגאולה העתידה, גם היא תהיה לפי אותם השלבים.

אנו יודעים שחלקים גדולים מעם-ישראל עדיין שרויים בבערות מוחלטת ביחס לתורה, ולא יודעים אותה ולא מכירים אותה, רבים אינם יודעים מהי רוח ישראל המקורית, מהו העוז הגדול שנסך בנו בורא-עולם אלוקי-ישראל בהר סיני - "ד' עוז לעמו יתן". חז"ל דרשו פסוק זה על מעמד הר סיני, שם קיבלנו את העוז הלאומי שלנו. רבים עדיין לא מבינים את המשאבים שלנו ואת השורשים שלנו, לא יודעים אלו אוצרות יש לנו, אוצרות של עוז ותעצומות וכוחות, וסייעתא דשמיא

זקניך ויאמרו לך

והשראת השכינה, בתוך תוכנו, גם בתוך כל הסיבוכים שאנחנו שרויים בהם. לכן עדיין יש בירורים ומאבקים.

המשך הבניין

אבל אנחנו מבינים שלא ביום אחד אפשר לבנות את ירושלים ואת גאולת-ישראל. לכן אבותיכם הלכו להמשיך את ההתיישבות כבר באותו לילה של הפינוי, ובבוקר כבר עלו על הקרקע בחבל חלוצה. הם לא נשברו. ודאי הם הצטערו על האובדן, על חוסר המוסריות ואובדן הדרך, שאליה נקלעו האנשים שיזמו את המבצע הזה. אבל הם ידעו שכלפי כלל-ישראל זו מחלה עוברת, מחלה חולפת. כעת יש ממשלה כזו, אבל הדברים משתנים.

אנחנו ממשיכים את דרכנו בכל עוז, למען כלל ישראל, כי אנחנו יודעים מה ה'תוך' ומה ה'נולד' (מאמרי הראיה עמ' 325). יודעים מה ה'תוך' של הגאולה הזאת, כי הדברים שנראים בחוץ הם רק קצה הקרחון, מה שנראה בחוץ, אבל עיקר הכוח הוא מה שמתחולל בתוכיותה של כנסת-ישראל, כמו שהרב אומר באורות התחיה (פרק לב), ושם הצמיחה לא פוסקת, הקב"ה מצמיח ישועה, והיא ממשמשת ובאה. בחוץ יש עליות וירידות ומשברים ודברים קשים, ואנחנו צריכים לפעול להיטיב.

שתי הדרכים להטבת המצב

אחד מדרכי ההטבה היא ההסברה, כפי שאמרתם - שצריך לעשות 'פנים-אל-פנים', ולהקים גרעינים-תורניים וכדומה. בודאי גם זה נצרך וגם את זה עושים, וצריך לעשות יותר. בכל דבר יש צורך להוסיף, אלא שבינתיים הציבור שלנו קטן, ולא יכול הכל לעשות.

אבל גם את הדרך השניה אסור להפסיד. יש פה משפחות מאמינות ותורניות ומלאות מסירות-נפש, מלאות רוח, שיש בכוחן להרים חבל ארץ, ולהפוך אותו משממה של אלפי שנים לחבל ארץ פורח, עם שדות

שאל אביך ויגדך

זרועים, עם ישיבות ותלמודי-תורה, ועם יישובים משגשגים בכל המובנים, במובן הרוחני ובמובן המעשי, במובן הכלכלי ובמובן החברתי. צריך להראות שיש בכוחה של התורה להעמיד את כל המפעל הזה. אתם צריכים להרגיש שאתם עסוקים בבניית 'המודל האידיאלי של המדינה'. אבל לא שאתם כבר שם, אלא אתם בדרך, בדרך להיות. צריך עוד להשלים הרבה, אבל זה צריך להיות החזון! איננו עובדים בשביל עצמנו, אלא בשביל כלל-ישראל וכדי לקדם את שלבי הגאולה, כדי להיות לדוגמא ולדגל, לספינת הדגל, ולמשוך אחרינו, ומאתנו יראו וכן יעשו.

צריך שיהיו שם הרבה יישובים פורחים, ושדות זרועים, וכלכלה מפותחת. שמעתי שיש לכם מפעל שמייצר אנרגיה סולארית - זה משהו עצום! כן, זה צריך להיות גם כן דוגמא למדינה, 'מכאן תלמדו וכן תעשו!'

זה פרי, זה פרי העמל, של אנשים שיודעים למה הם עושים ובשביל מה הם בונים, יודעים מהי תורה, ומהו עם-ישראל, ומהי סגולת ישראל, ומהו עתיד ישראל, ופועלים בשביל העתיד הזה, ומאמינים שכל מה שהם עושים יש לו ערך גדול, להיות פועלים עם אל להחיש את צעדי גאולתנו.

העניינים הרוחניים לא סותרים את העניינים המעשיים, והעניינים המעשיים לא סותרים את העניינים הרוחניים. הרב אומר באורות התחיה (פרק יט): כשהכוחות קטנים אז הכיוונים השונים סותרים זה את זה, כי אחד עוסק ברוח ואחד עוסק בחומר, ולא מבינים זה את זה והמצב מסתבך. אבל כשהכוחות גדולים באמת, יש גדלות של רוח וגדלות של אנשי מעשה, הם לא סותרים זה את זה, אלא דוקא משלימים זה את זה. זה הביטוי שנאמר על הגאולה הזאת "זרע אדם וזרע בהמה", שיש להאריך בו רבות.

בכל אופן, הכוחות השונים - בגדלות - בונים יחד ומשלימים.

זקניך ויאמרו לך

ולכן, צריך לפעול בגדלות, עם רוח גדולה. זה הכיוון שעליו תמיד דיברנו עם אנשי עצמונה, ואחר-כך עם אנשי נווה. אני לא חושב שהשתנה משהו, אני חושב שצריך רק להוסיף, כן, להוסיף חיל, בכל התחומים האלה, ואחד לא בא במקום השני. זה לא שעשינו תפנית. אנחנו מאמינים בעם-ישראל ובגאולת-ישראל ובצעדי-הגאולה שהולכים ומתממשים משנה לשנה ומדור לדור.

הסרת הסיגים

יש היום הרבה תורה בישראל, יותר מאשר היה מקודם. יש היום יותר כלכלה בישראל ממה שהיה מקודם. אבל הכל עוד צריך הרבה שיפוץ והרבה טיהור. ישעיהו אומר (א, כה): "וְאָצְרָף פֶּבֶר סִיגִיךָ וְאָסִיְרָה כָּל בְּדִילֶיךָ", וזה מה שאנחנו צריכים לעשות. בכך אתם מהווים דוגמא, ומוכיחים שכל הבדילים והסיגים האלה הם לא הכרחיים. ההשפעות החיצוניות אינן נצרכות, אלא דווקא מעכבות, ואפשר בלעדיהם לבנות וליצור, ולהיות בריא ושלם ושמה, עם רוח מרוממת, עם אמונה גדולה, וקדושת החיים, וטהרת המידות, ותיקון המעשים, ולהיות אוהב-ישראל ולפעול עם אל להוציא לפועל את כל האוצרות של סגולת ישראל, של נשמת ישראל.

צריך לפעול מתוך אמונה, ולפעול בגדלות, מתוך הכלל ולמען הכלל, ולא להתפעל מכך שיש מחלות בדרך. אין הכוונה שלא להצטער על כל אובדן ועל כל חורבן, כמובן. אבל הצער לא ישנה לנו את הכיוון, לא יפיל את רוחנו. כיון שנמצאים כל הזמן בקרב אי-אפשר שהחסרונות והנפילות שבדרך ישביתו אותנו ויאטו את עבודתנו. להיפך - כל מסירות-נפש נותנת עוד יותר כוח. כאן יש מסירות-נפש של חבל שלם שמסר את נפשו, ולא השפיל את רוחו. אתם ההוכחה שלא הצליחו להפיל את הרוח ולשבור את האידיאולוגיה. רצו לעקור אותה כדי שלא יטרידו את מנוחתם.

שאל אביך ויגדך

יש כמה אנשים המושכים בחוטים ודוחפים את המהלכים הללו. אבל אנחנו יודעים שהם תועים בדרך, וגם להם יש נשמות ישראליות, אלא שהם הוטעו על-ידי תרבויות זרות, על-ידי כל מיני תיאוריות של פוסט-מודרנה ופוסט-ציונות וכל הצרות והמחלות של דורנו. הרב אומר שהתופעות השליליות הן גמר השלכת הפסולת. לפני שהאור הגדול יבקע, צריך להשליך את הפסולת. אז המון פסולת מושלכת, פתאום ערימות ערימות של קלקולים יוצאים. אבל לא צריך להיבהל מזה, כל זה עבים קטנים שלא יחשיכו את השמש הברה בשחקים.

לאחוז ברוח

זה שייך לייסורי הגאולה. אמרתי להם בזמן הפינוי: אתם רוצים להילחם על הבית. אבל זה בדיוק מה שרוצים המתנגדים שלכם - הם רוצים שתילחמו על הבית, ושיהיה עימות ותוכרעו, ואז תפסיקו עם הדעות שלכם, עם האידיאולוגיות ו'האמונות התפלות' שיש לכם. אבל אתם צריכים להבין: הם לא באו לעקור את החבל, הם באו לעקור את הרוח. הם רוצים להפיל את האידיאולוגיה הזאת, ולכן - את זה לא ניתן להם. ולכן אנחנו אפילו לא נראה את זה, לא רוצים לראות את הפינוי. לראות את הפינוי פירושו שיש תמונות זוועתיות שחרוטות לך בזיכרון, ומטרידות אותך בלילות. יש אנשים שלוקחים כדורים עד היום, אנשים שהיו בפינוי והם בטיפול פסיכיאטרי עד היום. זה בדיוק מה שרצו המפנים! הם רצו לעקור את הרוח! הם רצו שהמפונים יהיו עסוקים בטיפול בפצעים שלהם, אבל שלא יטרידו את המדינה. רוצים היום מדינה מודרנית, מדינה כמו הציביליזציה המערבית, עם כל תחלואיה, (כמובן הם לא קוראים לזה 'תחלואים', אצלם זה נקרא 'מודרנה', למשל הורים חד-מיניים וכדומה, כל הקלקולים של העולם רוצים להביא אלינו). ואנחנו רק מפריעים להם.

זקניך ויאמרו לך

אנחנו צריכים לעמוד ולצעוק נגד זה, ולהראות שאפשר וצריך לסלול דרך אחרת.

את זה רצו לקחת מאיתנו. ומשום שההורים שלכם הבינו שהמאבק הוא על הרוח, לכן הם היו נגד המאבק הפיזי, וביום שבאו לפנות אותם - הם לא היו שם. יש חלקים שלא שמעו לנו, והיו שם בזמן הפינוי, אבל הם עד היום בטראומה וסובלים מזה. באמת! זה ככה! גם אנשים הכי עדינים והכי מסורים, הם נפגעו קשות. וזו היתה הכוונה של המפנים! אמרתי אז: צריך תמיד לדעת מה האויב בא לקחת לך. אם הוא בא לקחת לך את הכיפה - תחזיק את הכיפה. אם הוא רוצה לקחת לך את המכנסיים - תחזיק את המכנסיים. רוצה לקחת לך את הארנק - אז תחזיק את הארנק. ואם בא לקחת לך את הרוח - תחזיק ברוח! תחשוב 'איך אני אשאר עם הרוח היותר איתנה והיותר פורחת והיותר מתקדמת ויותר מתחזקת כל הזמן! איך אני אשמור על הרוח!'. כל שאר הדברים הם פחות חשובים, כל שאר הדברים הם רק אמצעי. אבל עד היום לא מבינים מה שאמרתי אז....

הנסיון לשבירת האידיאולוגיה

שאלה: הרב צבי יהודה כן היה בזמן הפינוי בעליה לשומרון.

הרב: כן, הוא היה! אבל הוא לא נפל ברוח.

שם גם לא היה מצב כזה. מצב כזה כמו פינוי גוש קטיף - אין לו דוגמא, אין לו דוגמא. מצב של עקירת בתי כנסת, ובתי קברות, עקירה של הכל, להרוס ולחבל סמוך לגבול, ולתת לחמאס בידיים על מגש את כל החבל הזה, עם כל מה שהיה בו. זה היה פשוט בשביל להטריף את דעתם של בעלי האידיאולוגיה המשיחיסטית הזאת המתקדמת, שרוצה את כל ארץ ישראל בידינו. זה היה בשביל לשבור את הרוח, זו הייתה הצגה כדי לשבור את הרוח היה.

שאל אביך ויגדך

אבל אנשים חשבו שהם לוחמים על הבית, ולא הבינו שלוחמים על הרוח, ולצערנו בכך הם הצליחו... כך סברו חלקם, לא כולם, ברוך ד'. אבל יש אנשים שפגועים מזה עד היום. לא צריך לספר לכם, אתם יודעים את זה.

תפקיד הנוער

שאלה: מה תפקידו של נוער בזה?

הרב: גם הנוער צריך לבנות את עצמו. לא חייבים כולם להישאר ב'חלוצה', אבל יש גם עניין בזה - לפתח את 'חלוצה'. מי שתופס את העניין, של ליצור פה חבל-ארץ שיהיה נקי וטהור ובריא, מתוך רוח מרוממת, עם הרבה תורה, גדלות של תורה, ועם הרבה הצלחה כלכלית, חבל ארץ שמשדר בכל התחומים את הבריאות האידיאלית הישראלית, ומראה איך כל הגאולה וכל התהליך של הקץ המגולה, צועדים לקראת השלימות הזאת, וכך תהיה כל המדינה בעתיד! אז יש עלינו אחריות, להדגים את זה, להראות שזה ייתכן!

מה אומרים לנו? "אם כולם ילמדו תורה כולם יהיו בטלנים, והמדינה לא תתפתח! אם רוצים להצליח בכלכלה במובן הגדול, לבנות את מרכז הפיננסים של המדינה, את הכוח הכלכלי של המדינה, חייבים לקחת את התרבות המערבית עם כל הזבל ועם כל הסחי שלה ועם כל הקלקולים שיש בה!". אנחנו נראה שהטענה הזו אינה נכונה, ושאינן שום גזירת-הכתוב ושום הכרח לדבר הזה. נראה שאפשר להיות צדיק, צדיק וקדוש, ויחד עם זה להיות איש מעשה, פועל ומצליח, תורה ומלאכה, והכל יכול להיות יחד!

לא כל אדם חייב לעסוק בשני התחומים. אלא הכוחות יתחלקו, והתפקידים יתחלקו לפי הכשרונות השונים.

את האידיאל הזה אסור לכם לעזוב, אתם צריכים להחזיק בו ולטפח אותו. ואז, תעלו ותצליחו.

זריעת יאוש

שאלה: אולי הפינוי של הגוש מראה שהדרך שלנו אינה מצליחה? הרי יכולים שוב לבוא ולפנות אותנו!

הרב: הם יכולים! אבל אנחנו לא נרפה. האמת שאנחנו דבקים בה היא לא בת-חלוף, משום שברית כרותה שגאולת-ישראל תהיה. אין אחריות שכל יישוב יישאר תמיד. אפשר להרוס בדרך, אבל כיון שהאידיאל הזה הוא רצון ד', וזהו תהליך אלוקי שלא ייפסק, ככל שאנחנו יותר נשתתף בו, נירתם ונתגייס אליו - הוא יבוא מהר יותר, ויתחזק יותר, ויהיה טוב יותר לכל ישראל.

הטראומה שהם רוצים לעשות לנו, היא לגרום שלא נאמין ונתייאש. הם רוצים לגרום לנו לומר: "בשביל מה לבנות פה יישוב, הרי מחר יפנו אותנו ויחריבו את הכל. למה ללחום ולכבוש חבל-ארץ, הרי מחר יחזירו אותנו, וכן הלאה וכן הלאה". זה מה שהם רוצים! זו מלחמה על הדעה, על הדעת, מלחמה על הרוח. הם רוצים שכולם יהיו תבוסתנים ומיואשים, ויפסיקו עם ארץ-ישראל, יתנו לערבים מדינה, או שתי מדינות, או שלוש מדינות. הרי יש פה המון עמים, לא רק אחד. יש ערבים נוצרים, ויש ערבים מוסלמים, ויש צ'רקסים, ויש דרוזים, ולכל אחד מגיעה מדינה, למה לא? "חמש מדינות לחמישה עמים".

זה ככה, אתם לא יודעים שיש חולשות?

הדיבורים הללו הם דיבורים של היצר-הרע. יש אנשים שממונים על כך. היום יש את הקרן החדשה, הכנסיות באירופה ועוד גורמים שונים, ויש להם נציגות בתוך משרד-החינוך, והם פועלים בכל התחומים, רק להחריב אותנו מכל הכיוונים.

אם אנחנו נקנה את כל ה'לוקשים' שלהם ואת כל האיומים שלהם, ונתרשם מהם, ונהיה מדוכדכים - זה בדיוק מה שהם רוצים! כי אז הדרך

שאל אביך ויגדך

תהיה פנויה לוותר על ארץ-ישראל, לחלק את ירושלים, ולהחזיר את עם-ישראל לגלות. זה בדיוק מה שהם רוצים.

צריך להבין שיש לך אויב! יש אויב אידיאולוגי שעומד מולך. לא להיבהל מזה, אלא לדעת שככה זה! יש כוחות שונים ומנוגדים. גם בכל אדם מבפנים יש לו יצר-טוב ויש לו יצר-הרע, יש לו משיכה לפה ומשיכה לשם! ככה גם כן בעם-ישראל. צריך שלא להיבהל מזה.

צריך להוסיף אמונה, ולהוסיף ללמוד את משנתו של הרב, ואורות, ולא ליפול ברוח, ולא להתפעל מכל אלה שרוצים רק להשחיר לנו את העולם, שרק נחשוב שהכל עתיד לפול. בין כה וכה זה לא שווה, אחר-כך יחריבו את הכל, ולא יישאר שום דבר, יחזירו שטחים ויחריבו את הארץ. אנחנו יודעים שהגאולה תנצח, והאמת תנצח, וככל שיהיו יותר אנשים בעלי רוח - הם יועילו יותר לעם ישראל. אתם הדוגמא של אנשים שרוחם בלתי ניתנת להישבר, בלתי מתכלה. וכל רוח, מצויה ושאינה מצויה, לא יזיזו אותה ממקומה.

אני יודע שהדברים הללו מרגיזים כמה אנשים, אבל אי-אפשר לצאת ידי-חובת כולם. הרב אומר באיגרות: אי אפשר לצאת ידי חובת כל הבריות, אפילו היותר חביבות ויותר חשובות. אדם צריך לראות את דרכו ברורה לפניו, צריך לפעול לפי האמת שהתבררה לו, לפי האמונה שלו, ועל זה תחול הברכה. אבל לצאת ידי חובת כולם, שכולם יהיו שבעי רצון - זה בלתי אפשרי. מי שירצה להתאים את עצמו לכולם, לפי הרצונות שלהם ולפי ה'ג'וקים' שנכנסים להם לראש כל פעם - בסוף יישאר בלי כלום. הוא יכול מראש להתקפל וללכת הביתה.

המאבק על הרעיון או על האחיזה בקרקע

שאלה: האם אין עניין גם להיאבק בפועל על הקרקע? האם כל המאבק הוא רק אידיאולוגי?

הרב: להיפך! ע"י המאבק האידיאולוגי אתה נאבק על האחיזה בקרקע, כי אתה מחזק את הרוח של אמונת ארץ ישראל, ואמונת הגאולה, ואתה נותן דוגמא לישראל איך אפשר לבנות את הארץ באופן המתקן - בזה אתה נאבק על הקרקע, ומכוח זה בסוף גם הקרקע תעמוד. הקרקע לא עומדת על הקרקע. הקרקע עומדת על הרוח, על כך שיש אנשים מאמינים, ומתוך שהם מאמינים הם עובדים ונאבקים, כובשים ושומרים. אבל אם אין אמונה - לא יעזור שיש לך טילים טנקים ומטוסים. אם אין אמונה הכל חסר ערך. צריך בני אדם שיפעילו את הכל. וכדי שהאנשים יפעלו - הם צריכים רוח. אז בשביל שיהיה לך צבא שיכבוש, בשביל שיהיה לך פוליטיקאי שיחזיק ולא ירפה, ויעמוד בפרץ - בשביל זה צריך רוח. ואם אין רוח, לא יעזור שיש לך כל-כך הרבה ימ"חים מלאים וכל אמצעי הלוחמה. העולם עומד על הרוח, על התודעה.

הפרחת השממה

שאלה: בסופו של דבר גם המציאות בשטח קובעת. היום כל יהודה ושומרון מלאה יישובים ולכן קשה לפנות אותם, גם אם מישהו ירצה בכך. המציאות בשטח משפיעה מאד.

הרב: נכון, בודאי. אמרתי לכם: תתיישבו, יש לכם חבל-ארץ, קוראים לו 'חלוצה', והוא שומם - תתיישב בו! אל תשאיר אותו שומם! בדיוק את זה אתם עושים. זהו חבל-ארץ שומם, שצריך למלא אותו באנשים וביישובים, שיש בהם גם תורה וגם מלאכה. כל מה שיצטרך להיות אח"כ בגדול בעם-ישראל ובמדינת-ישראל, אתם מיישמים אותו במסגרת הקטנה של כמה מאות או אלפי אנשים שנמצאים שם.

כן, בודאי. לא שלחתי אתכם לחוץ-לארץ... שלחתי אתכם לבנות את הארץ, אבל ברוח, ברוח הנכונה.

שאל אביך ויגדך

שאלה: שמעתי שבישיבה הראשונה היה דיון סביב המפות, האם חבל חלוצה שייך לגבול עולי מצרים וכו'.

הרב: נכון. ואותה שאלה היתה גם על עצמונה, על חבל ימית, גם שם היו דיונים, אם עד נחל אל-עריש או אחרי נחל אל-עריש. אבל אנחנו צריכים לכבוש את כל ארץ-ישראל, לא להניח אף חלק. האמת היא שאנחנו לא מהכובשים, אלא כעת אנחנו רק השומרים על מה שד' נתן בידנו! עכשיו בזה אנחנו עוסקים, אתם לא אנשי צבא כרגע ולא הולכים לכבוש. אבל צריך לשמור על מה שד' נתן לנו!

לצערנו יש אנשים שאינם יודעים לשמור. "איזהו שוטה? זה המאבד כל מה שנותנים לו" (חגיגה ד, א). נותנים לך ואתה מאבד. אבל צריך לנתח מה גורם לאובדן הזה. אם אנו מזהים שהתודעה חסרה, והרוח והאמונה חסרים, אז נדע שעליהם הכל טובב.

קידוש שם שמים במעשה

אמרתי, שאפשר ללמד אמונה. אפשר ללכת כדבריק להקים גרעינים תורניים, למשל. יש אנשים שמלמדים, הולכים למקומות שונים ונותנים שיעורים והרצאות. זה מצויין, זה טוב! אבל יש עוד סוג של הוראה: הוראה ע"י שאתה נותן דוגמא, אתה אישיות מחנכת, אתה אדם שמקדש שם שמים, או יישוב שמקדש שם שמים. איך הוא מקדש שם שמים? כמו שכתוב בגמרא (יומא פו א) על הפסוק "ישראל אשר בך אתפאר" - "שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש ת"ת, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות" - הוא לומד תורה, ועוסק בתורה, וגם עוסק במלאכה, ומפתח את הארץ, מפריח את השממות, ויחד עם זה משאו ומתנו נאה עם הבריות, "מה הבריות אומרות עליו? אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה". כולם יודעים: "הוא ממקום פלוני"... על ידי שאתה מקדש שם שמים ונותן דוגמא - אתה גם כן

זקניך ויאמרו לך

פועל! לא צריך לצאת מהבית וללכת כדי ללמד ולהסביר, מספיק שאתה נמצא במקומך וגם זה פועל.

הסברה

שאלה: מה השתנה מהתקופה של גוש-אמונים, שבעיקר התיישבו, והיום קצת פחות עוסקים בזה?

הרב: לא, גם היום מתיישבים, יש את אמנה ועוד גופי התיישבות. כמה יש היום ביהודה ושומרון? חצי מיליון תושבים! זה לא קורה מעצמו, יש מי שעובד על זה. יש בנייה מרוכזת, ויש בנייה פרטית וכו'. כמובן זה תלוי גם במצב הפוליטי. אבל בסך-הכל ההתיישבות צומחת, האוכלוסיה גדלה.

אדרבה - מחלקת ההתיישבות היא פועלת, מאז ועד היום. אמנה, מועצת יש"ע, פועלים במרץ עד היום.

ואילו ההסברה - תמיד היתה לקויה, ולא עסקו מספיק בהסברה. ותמיד עוררנו וצעקנו על כך.

אבל מעבר לחשיבות של להושיב יהודים על הקרקע באשר הם, שזה דבר גדול וחשוב, ולמלא את כל ארץ-ישראל ביישובים יהודיים, יש משהו מיוחד לכם, בגלל שאתם קשורים לרוח מיוחדת, אתם קשורים למרכז הרב, למשנתם של הרב צבי יהודה והרב זצ"ל, אז יש לכם רוח גדולה, רוח שיש בכוחה להעמיד את כל עם-ישראל איתן, זקוף קומה, ובעוצמה שלימה, על אדמתו.

וזה מה שבעיקר חסר. מבחינה היסטורית, מבחינת ה'פאזות' של הקץ-המגולה - אנחנו נמצאים במעבר מתחיית החול בלבד לתחיית הקודש, שהיא בעיצומה והיא בצמיחתה. אבל השלב הזה עוד לא התמלא, אנחנו ציבור קטן, והרעיון נפגע הרבה מסיבות שונות, גם מהפינוי, וגם לפני כן - מפטירת רבינו ומסיבות נוספות. לכן צריך הרבה חיזוק בדבר הזה.

שאל אביך ויגדך

כל אלו הן בעיות שקיימות בדרך, אבל הגאולה ממשיכה ואינה נעצרת. הגאולה היא תהליך היסטורי אלוקי הכרחי, שאיש לא יעצור אותו. אלא שמי שמבין יותר את התהליך, מִטָּה שְׁכֶם ועוזר ומוסר את נפשו - ובכך הוא מקדים את הטובה לבוא לעולם, במקום לאחר אותה. יש סיבוכים שונים שיכולים לעכב. אבל בסופו של דבר גם הם מקרבים, כי כל משבר וכל כשלון הוא מאלף והוא מלמד, וגם הוא מקרב אותנו אל המטרה.

שאלה: היה מאבק בבית-אל על כמה בתים שרצו לפנות. האם כל מאבק כזה צריך לראות כחלק מהמאבק הרוחני ולפעול בהתאם לכך?
הרב: כן, בודאי. גם שם לא היה מאבק פיזי אלא הגיעו לידי הסכם.
שאלה: יש שם כעת מאבק חדש...

הרב: העיקרון הוא - אם אפשר לעשות פעולות ממשיות להרים את התודעה, להרים את הרוח בישראל, ממילא בחשבון הגדול פעולות כאלה יביאו להקמת הרבה יישובים והרבה בנייה. מה שאין כן אם מזניחים את התודעה ורק עושים פעולות מעשיות, למשל אם עולים לקרקע ומפנים אותם לעיני כל העולם, ולעיני כל התקשורת, ומרגילים את צה"ל לפנות ולפנות - הרי גורמים בכך גם נזק. צריך לקחת הכל בחשבון ולהעמיד את הנזק מול הרווח.

דעת הקהל

שאלה: לאלון מורה עלו כמה פעמים, וכל פעם צה"ל פינה אותם.
הרב: נכון. אבל אם היינו באותו זמן גם פושטים על כל הארץ ועושים חוגים, למען ארץ ישראל השלימה, ולהכניס לתודעה של כולם שארץ-ישראל שלנו ושאלון-מורה שלנו, אז יכול להיות שהיו לנו עוד כמה 'אלון מורה' שם, משום שהרוח היתה יותר קרובה למה שהיא צריכה להיות.

השמאל במדינה הצליח בגלל שהוא עובד כל הזמן. מאז מלחמת ששת הימים, הוא עובד להחדיר מושגים כמו 'הזכויות של הערבים', ו'אנחנו פה כובשים', ו'אנחנו משתלטים על עם זר ועושים פה עוול'. הם עובדים להכניס את ה'כאילו-מצפון' הזה בתוכנו, לחשוב שאנחנו לא צודקים. הם הצליחו להחדיר את זה למערכת החינוך ותוכניות הלימוד, לתרבות, לתיאטרון וכד', וכמובן לתקשורת - לרדיו ולעיתונות. התקשורת כמעט כולה כבושה על ידי השמאל. כל דעת הקהל, כל העמדות החשובות לעיצוב דעת-הקהל תפוסות על-ידי אנשים בהשקפה של השמאל. וזה נובע מכך שהזנחנו את התחום הזה.

כמובן אני לא מצטער על כל יישוב שקם, ודאי שאני שמח על כל יישוב, וצריך לבנות עוד ועוד יישובים. אבל אני אומר שהזנחנו את החינוך וההסברה. פעם התחלנו תוכנית לעשות חוגים בכל מקום, בכל קיבוץ, בכל הארץ. זו היתה מלאכה לא קלה, ולא היו מספיק כשרונות לזה. יותר קל לקחת תרמיל עם ביצים קשות וללכת להתנחל, וגם רואים את התוצאות - "מתן שכרו בצדו". ואם באים לפנות אותך אז עוד יותר טוב, 'הנה לחמתי, פעלתי ועשיתי, ויצאתי ידי חובה'. אבל האם זה הרים את הרוח של עם-ישראל? האם מבחינה זאת התקדמנו ואנו יותר קרובים למטרה? זה עוד צריך עיון. כי לפעמים שיקול הדעת לא היה במקום. כי יכול להיות שאם היינו פועלים על הרוח כמו שהם פעלו על הרוח - המצב היה שונה. בסופו של דבר העובדה שהיום כל העמדות החשובות במדינה תפוסות על ידי השמאל (מבחינת דעת-הקהל, מבחינת המשיכה בחוטים) - נובעת מכך שהם עבדו על ההסברה ועל התודעה באופן קבוע, מאז מלחמת ששת הימים ועד היום (כבר יובל שנים כמעט), זה נותן אותותיו. ואת זה לא השכלנו לעשות, ולא הבנו שהכל תלוי בתודעה.

חשיבות בניית התודעה

תמיד אני אומר: למה אף אחד לא עולה בדעתו לתת חצי רחוב דיזנגוף לערבים? למה אין מפלגה שהיא בעד מסירת רחוב דיזנגוף, או רחוב בן יהודה, או כיכר המדינה, למסור אותם לערבים, כדי לפייס אותם, כדי שירגישו טוב, ותהיה להם גם עיר כזו מודרנית? זה לא בגלל שאנשי רחוב דיזנגוף הם כ"כ אמיצים, ומוכנים לעמוד עם שרשראות לפני הבית, ומוכנים למסור את הנפש. זה לא בגלל זה! תחשבו על זה - למה אנשי דיזנגוף הם לא בסיכון של פיגוע? האם זה בגלל שהם כאלה לוחמים אמיצים על הבית שלהם? בגלל שיש להם כלבים או מאבטחים שאם יבואו לתקוף אותם הם יתגוננו? - לא כך. אתם יודעים למה זה? אגיד לכם את הפתרון. הפתרון הוא: משום שכל אדם מישראל, ממטולה ועד אילת, בלי שהוא יודע ומבין למה, אם תגיד לו "בוא ניתן לערבים את רחוב דיזנגוף?", הוא יענה מיד: "מה, השתגעתי?! את רחוב דיזנגוף ניתן?!". תשאל אותו 'למה?' - הוא לא יודע להסביר. ובאמת למה? משום שרחוב דיזנגוף זה מונח, זה מושג ששקוע אצלו עמוק בראש.

זה נקרא 'תודעה'! 'תודעה' היא מה שאתה אפילו לא חושב עליו, אבל מונח בך עמוק. כך מונח ביסוד התפיסה שלך, ש'דיזנגוף זה שלנו'. בגלל שכל היהודים, ממטולה ועד אילת, ממזרח וממערב, כולם חושבים ככה - אין הצעה כזאת בכנסת, אף אחד לא מקים מפלגה על זה, אף אחד אפילו לא מעלה את הרעיון. זה נקרא 'תודעה'. משום שיש תודעה של בעלות, חדורה בכל האוכלוסיה של ישראל, בכל העם שיושב בציון, מצפון ועד דרום, לכולם זה מונח בראש, מונח בלב; אפילו בלי שחושבים על זה. תשאל אותם 'למה?', הם לא יודעים בדיוק למה.

זקניך ויאמרו לך

אנחנו צריכים לדעת שבאותו אופן, אם כל ישראל, ממטולה ועד אילת, ירגישו ויידעו שאלון-מורה זה שלנו, ושגבעה פלונית היא שלנו - אז היא תהיה שלנו. לא יהיה אף פוליטיקאי שיעלה זאת כשאלה, אף ערבי ואף יהודי חלוש דעת לא יעלו על הדעת שאפשר לפרק את זה. זה אפילו לא יעלה בדעתם!

אבל בגלל שזה מונח רק בראש של מעט אנשים, ולרוב האנשים 'יהודה ושומרון' זה מושג שנמצא מעבר לדמיון שלהם, זה נשמע להם כאילו באיזה ג'ונגל באפריקה, זה זר להם, הם לא היו שם מעולם, ולא מבקרים שם. זה כמו מדינה ערבית עבורם - בכלל מה יש לחפש שם, למה אתה הולך לשם לגור בשכם בין כל הערבים?

לכן אני אומר: בואו ניצור תודעה! נחבר את עם-ישראל לארצו בהכרה, באמונה, בלב, בורידים, בכל הרגשת החיים, להבין שארץ ישראל כולה היא חטיבה אחת והיא שלנו, ואנחנו פה. זמן מסוים לא היינו פה, וגרו פה הזרים, לכן כעת נדמה להם שזה שלהם, אבל זה ביתנו! אנחנו דור שחוזר לנחלת אבותיו!

אנחנו צריכים לצקת, לנסוך, את התודעה בליבם של ישראל.

מהי תודעה?

אסביר לכם מהי תודעה:

אדם אחד למד בצעירותו בישיבה. אבל הוא לא הצליח ללמוד הרבה זמן, כי בבית הייתה בעיה של פרנסה. האבא היה נכה ולא יכול לעבוד, והבן היה צריך לפרנס את המשפחה. לכן הוא למד בישיבה רק מספר שנים מועט, ויצא מהישיבה לפני שסיים חוק לימודיו, ולפני שהספיק לגדול ולהיות תלמיד חכם.

אבל יש דבר אחד שנשאר אצלו. אחרי שנה הוא כבר לא זוכר שום דבר ממה שהוא למד. הוא לא יודע איך לומדים גמרא, הוא שכח את הכל. אבל יש לו בלב את המקום הכי חשוב, הַבְּרֶעַן הכי גדול, הדבר הכי

שאל אביך ויגדך

אידיאלי עבורו - זה ישיבה. הוא יודע שישבה זו חיוניות, ששם יש מסירות נפש, ויש שם אהבת התורה ואהבת ד'. הוא 'נדלק' על ישיבות! הוא תורם רק לישיבות, ואת הילדים שלו הוא לא ישלח לשום בית-ספר, הוא רוצה שילמדו רק בתלמוד תורה ואחר-כך יילכו לישיבות. אם תשאל אותו: אבל מהי אותה התורה? מה כתוב בה? תבקש ממנו: תגיד לי דף גמרא אחד, תסביר לי סוגיה אחת! תגיד לי חידוש אחד, רמב"ם אחד! הוא לא יודע כלום, הוא שכח את הכל. אבל מה יש לו? ידיעות אין לו! אבל יש לו תודעה. זה נקרא תודעה.

תודעה פירושו שדבר מסוים הוא הכי חשוב בעולם. זה חדור בו, זה חי בלב, זה בוער לו בלב, זה בוורידים שלו, אי אפשר להוציא לו את זה מהראש! הוא מאמין שתלמודי תורה וישיבות זה החינוך היותר אידיאלי שיש, אפילו שהוא לא יודע שום דבר! אבל 'תודעה ישיבתית' יש לו. ותדעו לכם שכל דבר בעולם עומד על תודעה.

כך גם בצבא. לא מספיק שיש אימונים ותירגולים, ומלמדים אותך איך להפעיל את הנשק וכן הלאה. אם אין תודעה, אם אין אנשים שמוסרים את הנפש על הצבא, וזה החיים שלהם, והם יודעים שעם ישראל צריך להיות עם לוחם, שיודע לעמוד ולהשיב מלחמה שיערה; אם אין תודעה - לא יעזור שום דבר! זה שיודעים להפעיל את הנשק, ויודעים את כל המצבים, זה לא יעבוד! צריך תודעה! תחשבו טוב - ואז תבינו שכל דבר עומד על תודעה.

העובדה שיש בתי-ספר בישראל - זה בגלל שיש 'תודעה לבתי ספר'. העובדה שיש קיבוצים - זה בגלל שיש 'תודעה של קיבוצים'. כל דבר עומד על תודעה.

האדם יכול להיות הכי מיומן, האדריכל הכי מיומן ויודע לעבוד ולבנות וכו' - אם אין תודעה זה לא יחזיק, זה יחלוף, זה לא יעניין את אף אחד.

זקניך ויאמרו לך

תחשבו על זה. אי אפשר כעת להאריך. אבל פעם הייתי מדבר על זה שיעורים שלמים, על זה שהעולם עומד על תודעה! ואם אתה יודע לצקת תודעה בליבם של אנשים, אז עשית יותר מאשר לבנות בית. כי בתודעה מונחים אלפי בתים! ומה שיותר אנשים "יידלקו" מהתודעה הזאת, אז יהיה לנו הרבה בתים והרבה יישובים והרבה יישוב-הארץ. ואם תחסר חלילה התודעה - הכל יתמוטט, ויעזבו את הכל, ויילכו לטייל בהודו או במקומות אחרים.

תהיו בריאים, ד' יברך אתכם, עלו והצליחו. ובע"ה תהיו ברכה בישראל, ותקדשו שם שמים בתור יישוב, יישוב פורח, ברוח ובמעשה, בכל, בכל השטחים ביחד.

